Skolinspektionen

Huvudman

Västerås kommun
kommun@vasteras.se

Beslut

Datum 2026-11-18
Dnr SI 2026:3828

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Bjurhovdaskolan i Västerås kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 2 juli 2026

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västerås kommun att senast **torsdag den 18 februari 2027** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande utformning av åtgärdsprogram. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Västerås kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Västerås kommun ska vidta följande åtgärder

Utformning av åtgärdsprogram

Se till att det av varje åtgärdsprogram framgår elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Se till att åtgärdsprogrammen innehåller uppgifter både om när uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammen ska ske och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Se till att det av åtgärdsprogrammen framgår när vårdnadshavare underrättades om beslutet samt när beslutet fattades och av vem. Samtliga aktiva åtgärdsprogram som fattats under perioden från datum för det här beslutet till den 18 februari 2027 ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder. (3 kap. 9 § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:3828) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2026 inlett en riktad tillsyn av Bjurhovdaskolan, en F-6 skola i Västerås kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Bjurhovdaskolan följer gällande bestämmelser om extra studietid, särskilt stöd, skolans arbete med att motverka kränkande behandling samt skolans förebyggande arbete för att skapa studiero.

Skolinspektionen har den 2 juli 2026 beslutat förelägga Västerås kommun att senast den 2 oktober 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande utformning av åtgärdsprogram.

Västerås kommun har den 2 oktober 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder samt den 16 oktober 2026 med kompletterande information med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Västerås kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpts.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Utformning av åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 2 juli 2026 att det fanns brister i Västerås kommuns verksamhet vid Bjurhovdaskolan gällande utformning av åtgärdsprogram. Dels saknades information i ett flertal åtgärdsprogram med beslut om enskild undervisning om när uppföljning skulle ske och vem som ansvarade för detta. Bristerna bestod vidare i att datum för delgivning till vårdnadshavare inte framgick i ett beslut om åtgärdsprogram och att ett beslut om enskild undervisning saknade såväl beslutsdatum som beslutsfattare. Därutöver saknade ett beslut om åtgärdsprogram en beskrivning av elevens behov av särskilt stöd.

Huvudmannen har i sin redovisning av vidtagna åtgärder inkommit med 35 beslut om åtgärdsprogram. Datum för beslutet om åtgärdsprogram, datum för delgivning till vårdnadshavare samt vem som fattat beslutet anges i samtliga inlämnade beslut om åtgärdsprogram. Tre av besluten om åtgärdsprogram har dock inte någon beskrivning av elevens behov av särskilt stöd. Sex av besluten om åtgärdsprogram har varken någon

information om vem som är ansvarig för uppföljning och utvärdering eller datum för uppföljning och utvärdering. 27 av besluten om åtgärdsprogram har inget datum angivet för när uppföljning ska ske, istället anges att uppföljningen sker genom kontinuerlig kommunikation mellan personal i studion och klasslärare. Av tolv av besluten om åtgärdsprogram går det inte att utläsa exakt hur elevens stödbehov ska tillgodoses. Exempelvis anges att eleven har en insats två till tre gånger i veckan eller två gånger i veckan men inte i vilken omfattning per tillfälle. Ett exempel är att det i beslutet om åtgärdsprogram anges att eleven undervisas vid flera tillfällen i studion men det anges inte hur tiden fördelas mellan två angivna ämnen. Ett beslut om åtgärdsprogram har som åtgärd att eleven ska vara i studion tre till fyra gånger i veckan och att ansvarig i studion ska göra en handlingsplan för hur undervisningen ska vara. Ett beslut om åtgärdsprogram har som åtgärd att eleven ska börja i en undervisningsgrupp i kommunen och att en pedagog i den gruppen samt skolans kontaktperson ska göra en handlingsplan för eleven.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,

2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller

3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i utformningen av beslut om åtgärdsprogram.

Visserligen visar utredningen att datum för beslutet om åtgärdsprogram, datum för delgivning till vårdnadshavare samt vem som har fattat beslutet nu framgår av samtliga inlämnade beslut om åtgärdsprogram. Utredningen visar också att flera beslut om åtgärdsprogram saknar en beskrivning av elevens behov av särskilt stöd och flera av besluten saknar information om

vem som är ansvarig för uppföljning av beslutet samt datum för uppföljning. Ett mycket stort antal av besluten om åtgärdsprogram har angivna personer som ansvarar för uppföljningen men inget datum för när den ska ske. Av ett stort antal av besluten går det inte att utläsa exakt vilka åtgärder eleven ska ges, i två beslut är det i stället formulerat att någon annan än rektorn ska besluta vilka åtgärder eleven ska få.

Av skollagen framgår att behovet av särskilt stöd samt hur behovet ska tillgodoses ska framgå av ett åtgärdsprogram. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och vem som är ansvarig för uppföljningen. Att elevers behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses inte tydligt framgår av åtgärdsprogrammen påverkar även arbetet med att ge eleverna stöd. Detta då tydliga åtgärder är nödvändiga för att åtgärdsprogram ska kunna användas i verksamheten och för att skolan ska kunna följa upp och ta ställning till åtgärderna vid en utvärdering. Tydliga åtgärder är även en förutsättning för att elevens vårdnadshavare ska kunna ta ställning till åtgärdsprogrammet och om det ska överklagas.

Att elevens behov av särskilt stöd, hur stödet ska tillgodoses samt när och av vem stödet ska följas upp inte framgår av alla beslut om åtgärdsprogram innebär att besluten inte följer författningarnas krav när det gäller åtgärdsprogrammens utformning. Detta är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Västerås kommuns verksamhet vid Bjurhovdaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utformningen av åtgärdsprogram. Det finns därför skäl att förelägga Västerås kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Anna Malmenfelt

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Nygren Malmenfelt

X Sandra Thobaben

Föredragande
Signerat av: Sandra Thobaben